

have i deres Brød, og jeg tror derfor, man kan sige, at Staten bør vide, hvor mange Folk den beskæftiger, hvorledes de blive lønede og under hvilke Vilkaar de arbejde. Det synes mig derfor meget heldigt, at dette Spørgsmaal bliver henvist til Statens statistiske Bureau, saa at vi kunne vente derfra at faa den Statistik, som vi maatte ved mange Lejligheder ligesom her ville kunne faa Brug for. Jeg vil ønske, at vi i denne Statistik ogsaa kunde have faaet en Redegørelse for, hvor mange af Statens Arbejdere er paa Fattigvæsenet. Det er ganske sikkert, at Staten i mange Tilfælde lønner sine Arbejdere paa en saadan Maade, at de ikke ere i Stand til at leve af den Løn, de faa for deres Arbejde, men maa ty til det offentlige Fattigvæsen for at faa denne Løn suppleret. Jeg ved ikke, om Statistikken kommer til at omfatte dette Forhold, det kunde være ret interessant at se det undersøgt, og det vilde være en smuk Illustration til den Bestræbelse, som særlig skulde ligge for Lovgivningsmagten, nemlig saa vidt som muligt at søge at lette Kommunerne for deres Byrder. Viser det sig nu, at Statens Arbejdere i meget stor Udstrækning tynge paa det kommunale Fattigvæsen, fremgaar det ogsaa deraf, at man ikke rigtig har løst den Opgave at lette de kommunale Byrder der, hvor man burde gøre det. Som Følge af, at disse Oplysninger endnu ikke ere indløbne til Udvalget, har jeg ikke været i Stand til at stille detaillerede Vædringsforslag her til anden Behandling, og efter Konseilspræsidiets Skrivelse er det heller ikke rimeligt, at disse Oplysninger ville komme til at foreligge til Finanslovens tredje Behandling. Deraf vil Følgen blive, at jeg ikke bliver i Stand til at stille detaillerede Vædringsforslag, men det er for saa vidt ikke nødvendigt at stille saadanne Vædringsforslag, som jeg mener, at en almindelig Udtalelse her fra Tingenes Side vil være lige saa gavnlig for de paagældende Arbejdere som, hvis man satte nogle Tal ind paa Finansloven. Hvis nemlig alle Parter ere enige om at strøbe hen til, at Staten kommer til at staa som en Arbejdsgiver, der ikke behøver at stamme sig for de private Arbejdsgivere, behøver man ikke at stille saadanne Vædringsforslag til Finansloven, thi saa er det en Ting, der ogsaa ad administrativ Vej meget godt kan komme disse Arbejdere til gode. Da jeg ikke har været i Stand til at stille disse Vædringsforslag, har jeg heller ikke kunnet stille Vædringsforslag i anden Retning, som jeg ogsaa havde bebudet, nemlig med Hensyn til Børneunderstøttelser. De ere af samme Grund udsatte til tredje Behandling.

Konseilspræsidenten (Reedtz-Thott):

Den ærede Ordfører (C. Hage) begyndte med nogle Bemærkninger om Finanslovens Stilling i det hele. Jeg kan kun udtale min Glæde over de Ytringer, den ærede Ordfører fremkom med, og som gif ud paa, at det ofte betragtedes saaledes, at Finansloven skulde være en Arena, hvorpaa politiske Kampe blive udfægtede, medens det i Virkeligheden ikke var dens egentlige Opgave. Det er jeg saa fuldstændig enig med ham i. Og saa jeg mener, at Finansloven bør være Stedet for saglig Debat. Finansloven er det Budget, der bliver forelagt over Statens Indtægter og Udgifter, og dens Betydning er egentlig en rent saglig. De øvrige Bemærkninger af mere principiel Betydning skal jeg i dette Øjeblik ikke indlade mig paa, idet jeg er overbevist om, at den højtærede Finansminister vil tage dem op. Der er dernæst fremdraget et Punkt, nemlig det, der har Nr. 237 i Betænkningen, altsaa det sidste Punkt. Det angaar en Forespørgsel om Bønnen til Statens Arbejdere. Sagen omfatter en hel Række Arbejdere, og det er et af den Slags Spørgsmaal, som ikke paa staaende Fod kan blive besvaret. Det har været mit Ønske at give en udtømmende Besvarelse deraf, og Sagen er derfor overgivet til Statistisk Bureau, fra hvilket der forhaabentlig inden alt for længe vil foreligge en Besvarelse. Naar den ærede sidste Taler (M. Klausen) troede, at det nødvendigvis maatte være saaledes, at Staten maatte vide, hvilke Arbejdere den beskæftiger og til hvilken Pris, saa er det en Selvfølge, at dette ogsaa er Tilfældet. Antallet af Arbejdere kendes, Priserne kendes, men at drage selve Oplysningerne sammen, saa at der bliver et hele ud deraf, som kan være til virkelig Nytte til dette Spørgsmaals Besvarelse, kan kun ske ved Statistisk Bureau. Det ærede Medlem talte om, at Statens Arbejdere ofte ere under Fattigvæsenet. Jeg ved ikke, hvad der menes dermed. Jeg vil derimod paastaa, at Staten er en saadan Arbejdsgiver, at Statens Arbejde i Almindelighed er stærkt søgt, og jeg tror derfor ikke, at Staten som Arbejdsgiver behøver at staa tilbage for private Arbejdsgivere. — Jeg skal med Hensyn til det Punkt, som den ærede Ordfører kortelig omtalte, og som har været Genstand for en Forhandling i Udvalget, nemlig Spørgsmaalet om Danmarks Neutralitet, fuldstændig henholde mig til, hvad der i Mellemtiden er passeret i denne Sag, og de Erklæringer, som der om dette Spørgsmaal ere afgivne, hvilke jeg med Tilfredsstillelse ser, har været fuldstændig beroligende til alle Sider og for alle Retninger. Den